SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:898

av Johanna Rantsi (M)

Snabbare studietakt på utbildningar inom bristyrken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att erbjuda högre studietakt på utbildningar inom bristyrken genom att möjliggöra studier även under sommaren och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät visar att kompetensbrist är ett av de största tillväxthindren för svenska företag. Det är en stor förlust för Sverige att ha en hög arbetslöshet samtidigt som arbetsgivare inte lyckas rekrytera trots att arbetstillfällen finns. Inom flera yrkesområden råder redan brist på arbetskraft eller risk för brist inom en snar framtid. Det gäller bland annat vissa lärarkategorier, vårdyrken och tekniska yrken. Utbildningsvägar till bristyrken måste förenklas för att möta dessa behov, och studenter behöver erbjudas snabbare vägar in i arbetslivet.

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) är ett gott exempel på hur personer med tidigare ämneskunskaper kan komplettera sin utbildning för att bli lärare. Men det behöver också finnas snabbare vägar in i yrken för dem som vill göra karriärbyten senare i livet.

Det är därför välkommet att den moderatledda regeringen under 2026 har gett flera universitet och högskolor i uppdrag att undersöka hur fler civilingenjörsstudenter kan ta examen, bland annat genom möjligheten till förhöjd studietakt. Regeringen har även tillsatt en utredning om hur högskolans utbildningsutbud bättre kan möta arbetsmarknadens behov.

Samtidigt finns det anledning att se över möjligheten att använda sommaruppehållet mer effektivt inom fler utbildningar. Enligt Universitets- och högskolerådet minskade utbudet av sommarkurser med 19 procent mellan 2025 och 2026, trots ett fortsatt stort intresse för studier under sommaren.

För studenter som vill läsa en utbildning mer intensivt och utan längre uppehåll skulle större utbildningsprogram, exempelvis lärarutbildningen, kunna erbjudas i två studietakter. En i normaltakt, motsvarande 60 högskolepoäng per år, och en med högre studietakt där även sommarmånaderna används för studier.

På så sätt skulle studenter som har möjlighet och motivation kunna nå examen snabbare, utan att utbildningens innehåll eller kvalitetskrav förändras. Det skulle också underlätta för personer som vill byta yrke men som har svårt att avsätta flera år för studier.

Att ge människor större möjlighet att påverka sin egen studietakt skulle stärka valfriheten, underlätta kompetensförsörjningen och bidra till att fler snabbare kommer i arbete.

Mot bakgrund av regeringens pågående arbete bör möjligheten att erbjuda högre studietakt genom studier även under sommaren undersökas inom fler utbildningar som leder till bristyrken.

Johanna Rantsi (M)